

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

Факультет економіки моря
(повна назва факультету)

Кафедра економічної політики та безпеки
(повна назва кафедри)

Код РНПД
07418

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з науково-
педагогічної роботи НУК

Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline

ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ
HISTORY OF ECONOMICS AND ECONOMIC THOUGHT

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

тип дисципліни обов'язкова
обов'язкова вибіркова

мова(и) викладання українська
українська англійська

Миколаїв – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни Історія економіки та економічної думки

(зазначається повна назва навчальної дисципліни)

є однією із складових комплексної підготовки фахівців галузі(ей) знань
05 Соціальні та поведінкові науки

(номер і назва)

спеціальності(ей) 051 Економіка

(номер і назва)

освітня програма(ми) Міжнародна економіка

(зазначаються повні назви освітніх програм)

«08» 10 2024 року. – 15 с.

Розробник(и): Марія ПАВЛОВА, викладач кафедри економічної політики та безпеки

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант освітньої програми «Міжнародна економіка»

Вдовиченко Л.Ю., к.е.н.

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ» розглянуто на засіданні кафедри економічної політики та безпеки

Протокол № 3 від «08» 10 2024 р.

Завідувач кафедри д.е.н., проф. Ганна ЄФІМОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ» розглянуто Навчально-методичною комісією факультету економіки моря

Протокол № 4 від «08» 11 2024 р.

Голова к.е.н., доцент Вячеслав ІВАТА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу к.т.н., проф. НУК Андрій ЛАБАРТКАВА

Робоча програма навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ» затверджена Навчально-методичною радою НУК

Протокол № 9 від «08» 11 2024 р.

Голова НМР НУК к.т.н., проф. НУК Сергій СЛЮБОДЯН

© НУК, 2024

© Марія ПАВЛОВА, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Опис навчальної дисципліни.....	5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни.....	6
3. Передумови для вивчення дисципліни.....	6
4. Очікувані результати навчання.....	6
5. Програма навчальної дисципліни.....	6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування.....	11
7. Форми поточного та підсумкового контролю.....	11
8. Критерії оцінювання результатів навчання.....	14
9. Засоби навчання.....	14
10. Рекомендовані джерела інформації.....	14

ВСТУП

Анотація

Вивчення дисципліни «Історія економіки та економічної думки» дозволяє студенту сформувати індивідуальну освітню траєкторію, отримати знання та навички, зокрема формування системи знань з порівняльного історико-економічного аналізу моделей розвитку світового господарства та економічних категорій, концепцій, економічних теорій на основі глибокого вивчення господарського досвіду та економічної думки минулих поколінь у різних країнах і в різні епохи, а також поглиблення знань з історії економіки та економічної думки, формування певних уявлень щодо зміни форм господарського розвитку в історичній послідовності, напрямків цих змін, зв'язку сучасних господарських форм та їх історичних аналогів з господарським досвідом попередніх поколінь, з'ясування джерел зародження і розвитку сучасних економічних теорій для глибокого розуміння їхньої суті.

Курс орієнтований на формування цілісного уявлення щодо закономірностей і особливостей історичного розвитку господарства та економічної думки країн Європейської цивілізації; систематизація знань щодо механізму функціонування економічної системи в площині здобутків історико-економічної науки.

Ключові слова: економічна думка, економічне вчення, напрям економічної думки, течія економічної думки, школа економічної думки, теорія, концепція, гіпотеза, погляд, наукова періодизація, парадигма, цивілізація, господарський розвиток.

Abstract

Studying the discipline «History of Economics and Economic Thought» allows students to form an individual educational trajectory, gain knowledge and skills, including the formation of a system of knowledge of comparative historical and economic analysis of models of world economy and economic categories, concepts, economic theories based on in-depth study of economic experience and economic thought of past generations in different countries and in different eras, as well as deepening knowledge of the history of economics and economic thought, the formation of certain ideas about changing forms of economic development in the historical sequence, the directions of these changes, the connection of modern economic forms and their historical counterparts with the economic experience of previous generations, elucidating sources of origin and development modern economic theories for a deep understanding of their essence.

The course is focused on the formation of a holistic view of the patterns and features of the historical development of the economy and economic thought of European civilization; systematization of knowledge about the mechanism of functioning of the economic system in the plane of achievements of historical and economic science.

Key words: economic thought, economic doctrine, direction of economic thought, current of economic thought, school of economic thought, theory, concept, hypothesis, view, scientific periodization, paradigm, civilization, economic development.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>05 Соціальні та поведінкові науки</u> (шифр і назва)	Обов'язкова	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Електронний адрес РПНД на сайті Університету ____	Спеціальність <u>05 Економіка</u> (код та найменування) Освітня програма <u>Міжнародна економіка</u> (найменування)	Семестр	
		2-й	1-й
		Лекцій	
		30 год.	6 год.
Загальна кількість годин – 180		Практичні	
		30 год.	6 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год.; самостійної роботи студента – 8 год.	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Самостійна робота	
		120 год.	168 год.
		Вид контролю: екзамен	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ» є формування у студентів відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародна економіка» таких компетентностей:

- ЗК 2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- ФК 3. Розуміння основних особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.
- ФК 11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення дисципліни є дисципліни: політична економія, історія України, філософія, політологія

(за винятком навчальних дисциплін 1 курсу 1 семестру)

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

- ПРН 2. Відтворювати моральні, культурні, наукові цінності, примножувати досягнення суспільства в соціально- економічній сфері, пропагувати ведення здорового способу життя.
- ПРН 7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль 1. Господарство та економічна думка до формування національних економічних систем.

Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки [1] стор. 13-39, [2] стор. 10-24, [3] стор. 11-18.

Тема 2. Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій [1] стор. 41-50, [2] стор. 24-37, [3] стор. 20-28.

Тема 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – V ст.н.е.) [1] стор. 53-98, [2] стор. 37-48, [3] стор. 31-41.

Тема 4. Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (V – XV ст.) [1] стор. 101-144, [2] стор. 48-61, [3] стор. 44-55.

Тема 5. Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.) [1] стор. 149-189, [2] стор. 61-73, [3] стор. 58-69.

Тема 6. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.) [1] стор. 193-249, [2] стор.

73-91, [3] стор. 72-82.

Змістовий модуль 2. Господарство та економічна думка періоду національних економічних систем та світового ринку.

Тема 7. Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина XIX – початок XX ст.) [1] стор. 307-366, [2] стор. 107-125, [3] стор. 100-138.

Тема 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.) [1] стор. 369-403, [2] стор. 125-135, [3] стор. 168-180.

Тема 9. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX ст.) [1] стор. 405-466, [3] стор. 156-166, стор. 182-194, стор. 209-223.

Тема 10. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (кінець XX – початок XXI ст.) [1] стор. 469-582, [3] стор. 226-238.

Тема 11. Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технічної революції (кінець XX – початок XXI ст.) [1] стор. 639-723, [3] стор. 241-252, стор. 271-283.

Тема 12. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці [1] стор. 585-635, [3] стор. 255-269.

Тема 13. Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті рр. XX ст. – початок XXI ст.) [1] стор. 758-781, [3] стор. 286-298.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	денна форма				заочна форма			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Модуль 1								
Змістовий модуль 1. Господарство та економічна думка до формування національних економічних систем								
Тема 1. Предмет і метод історії економіки та економічної думки	15	2	2	11	14	-	-	14
Тема 2. Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій	15	4	4	7	14	-	1	13
Тема 3. Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – V ст.н.е.)	15	6	6	3	14	1	-	13
Тема 4. Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (V – XV ст.)	15	6	6	3	14	-	1	13
Тема 5. Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.)	15	6	6	3	14	1	-	13
Тема 6. Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.)	15	6	6	3	14	1	1	12
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	<i>90</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>84</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>78</i>
Змістовий модуль 2. Господарство та економічна думка періоду національних економічних систем та світового ринку								
Тема 7. Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина XIX – початок XX ст.)	12	3	3	6	12	1	1	10
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Тема 8. Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні(друга половина XIX – початок XX ст.)	12	3	3	6	12	-	-	12
Тема 9. Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX ст.)	12	3	3	6	12	1	-	11
Тема 10. Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (кінець XX – початок XXI ст.)	12	3	3	6	12	-	1	11
Тема 11. Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технічної революції (кінець XX – початок XXI ст.)	12	6	6	-	12	-	-	12
Тема 12. Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці	15	6	6	3	12	1	-	11
Тема 13. Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті рр. XX ст. – початок XXI ст.)	15	6	6	3	12	-	1	11
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	<i>90</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>30</i>	<i>84</i>	<i>3</i>	<i>3</i>	<i>78</i>
<i>Усього годин</i>	180	30	30	30	168	6	6	156
<i>Разом за курсом</i>	180	30	30	30	168	6	6	156

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Предмет і метод історії економіки та економічної думки	2	-
2	Господарство первісного суспільства та його еволюція на етапі ранніх цивілізацій	2	-
3	Особливості господарського розвитку та економічної думки періоду формування світових цивілізацій (VIII ст. до н.е. – V ст.н.е.)	2	-
4	Господарство та економічна думка суспільств Європейської цивілізації в період середньовіччя (V – XV ст.)	2	1
5	Формування передумов ринкової економіки в країнах Європейської цивілізації (XVI – перша половина XVII ст.)	3	-
6	Розвиток ринкового господарства в період становлення національних держав (друга половина XVII – перша половина XIX ст.)	4	1
7	Ринкове господарство країн Європейської цивілізації в період монополістичної конкуренції (друга половина XIX – початок XX ст.)	3	-
8	Особливості розвитку ринкового господарства та основні напрямки економічної думки в Україні (друга половина XIX – початок XX ст.)	2	1
9	Господарство та економічна думка в період державно-монополістичного розвитку суспільств Європейської цивілізації (перша половина XX ст.)	2	-
10	Розвиток національних економік країн Європейської цивілізації в системі світового господарства під впливом науково-технічної революції (кінець XX – початок XXI ст.)	2	2
11	Світове господарство та основні напрямки економічної думки на етапі інформаційно-технічної революції (кінець XX – початок XXI ст.)	2	-
12	Економічний розвиток України в умовах радянської економічної системи та його трактування в економічній думці	2	-
13	Формування засад ринкового господарства в Україні (90-ті рр. XX ст. – початок XXI ст.)	2	1
	Разом	30	6

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – *1 година на 1 лекцію*;
- підготовка до практичних занять – *1 година на 1 заняття*;
- написання рефератів (обсяг однієї роботи 10 аркушів А4) – *мінімум 15 годин на 1 роботу*;
- підготовка до контрольних заходів – *15-30 годин на 1 захід*.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
Модуль 1			
	Підготовка до лекцій	10	30
	Підготовка до практичних занять: - вивчення тем курсу за списком основної літератури для виконання тестів; - підготовка до семінарського заняття	10 60	35 18
	Підготовка до поточного модульного контролю (ПМК)	20	-
	Підготовка домашньої контрольної роботи	-	35
	Підготовка до екзамену	20	50
...	<i>Разом</i>	<i>120</i>	<i>168</i>

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методів їх демонстрування

Методи навчання – способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме:

для всіх видів занять:

- робота з літературою;
- пояснення;
- дискусія;

для лекційних занять:

- лекція;
- репродуктивна бесіда;

для практичних занять:

- дидактична гра;
- фронтальне опитування;
- контрольні тестові роботи програмованого типу.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є:

1. На практичних заняттях – відповіді на семінарських заняттях.
2. ПМК (денна форма) та контрольна робота (заочна форма).
3. За весь курс – екзамен.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заключного екзамену. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. У проміжних оцінках студент може набрати від 60 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (активність, участь в дискусіях; виконання завдань та інше).

Питома вага заключного екзамену в загальній системі оцінок – **40 балів**, з яких 2 теоретичні питання оцінюються в 15 балів кожний, 1 тест – у 10 балів. Право здавати заключний екзамен дається студенту, який з урахуванням максимальних балів проміжних оцінок набирає не менше **60 балів**. Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки екзамену.

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на практичних заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їх оцінювання

Кількість балів	Критерії оцінювання
Контрольна робота (КР)	
40-35	Робота виконана у встановлений термін. Виконана самостійно. Відповідь на питання правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки, повний список літератури.
34-28	Робота виконана у встановлений термін. Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу та формулюванні висновку.
27-16	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована, не містить висновків.
15-1	Робота виконана з порушенням встановлених термінів. Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовується невірна термінологія. Висновки відсутні.
0	Робота не виконана.
<i>Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (заочна форма): Модуль I: 40 балів за КР</i>	

Кількість балів	Критерії оцінювання
Відповідь на семінарському занятті	
4	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
3	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу.
2	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
1	Відповідь має суттєві помилки, аргументи не сформульовані, використовуються невірна термінологія.
0	Студент не дає відповіді.
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми: Модуль 1: 52 балів (13 відповідей по 4 бали) – денна форма; 16 балів (4 відповіді по 4 балів) - заочна форма	

Поточний модульний контроль у формі тестування

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	14	13,5	13	11,5	10	8,5	7	4,5	3	1,5
Максимальна оцінка студента за даний компонент програми (денна форма): Модуль 1: 28 балів за ПМК (2 тести по 14 балів)										

Критерії оцінювання тесту на екзамені

Правильних відповідей, %	100	90	80	70	60	50	40	30	20	10
Бал	20	18	16	14	13	10	9	8	7	6

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	денна форма	заочна форма
Семінарські заняття	13x4=52 балів	4x4балів = 16 балів
ПМК	2x14 балів = 28 балів	-
КР	-	44 балів
Екзамен	20 балів	40 балів
Всього	100 балів	100балів

8. Критерії оцінювання результатів навчання

Елемент програми	Денне відділення		Заочне відділення	
	Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів

ЗМ 1	T1	Семінар	4		
	T2	Семінар	4		
	T3	Семінар	4		
	T4	Семінар	4	Семінар	5
	T5	Семінар	4		
	T6	Семінар	4	Семінар	5
	T7	Семінар	4		
ПМК		Тест	14		
ЗМ 2	T8	Семінар	4		
	T9	Семінар	4		
	T10	Семінар	4	Семінар	5
	T11	Семінар	4		
	T12	Семінар	4		
	T13	Семінар	4	Семінар	5
ПМК		Тест	14		
КР				КР	40
Підсумковий контроль		Екзамен	20	Екзамен	40
Сума балів			100		100

9. Засоби навчання

- мультимедіа-, проекційна апаратура (проектори, екрани тощо);
- комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі;
- бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література тощо).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / К.М. Владимиров, Р.В. Морозов, О.Г. Морозова, Л.В. Владимирова. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2020 – 406 с.
2. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Ю.В. Ущатовський. – Житомир: Житомирська політехніка, 2020. – 144 с. URL: https://learn.ztu.edu.ua/pluginfile.php/104371/mod_resource/content/1/%D0%A3%D1%89%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%B8%D0%B9%20%D0%86%D0%95%D0%95%D0%94.pdf.
3. Конспект лекцій з дисципліни «Історія економіки та економічної думки» для студентів спеціальності 051 «Економіка» / Укладач: В. О. Левицький // Тернопільський національний технічний університет ім. І. Пулюя. Тернопіль: ТНТУ, 2019. 154 с.

Допоміжна література

1. Краус Н., Краус К., Осецький В. Робочий зошит з дисципліни Історія економіки та економічної думки. – Київ: Printto, 2022. – 84 с.

2. На перехресті парадигм: М. І. Туган-Барановський в історії економічної думки / Л. П. Горкіна; НАН України, ДУ «Ін-т економіки та прогнозування НАН України». Київ: Інститут економіки та прогнозування НАН України, 2021. URL: ief.org.ua/docs/mg/336.pdf
3. Carl Menger. Principles of Economics // CreateSpace Independent Publishing Platform, 2017.
4. Історія економіки та економічної думки: навч. посіб. / Вербова О. С., Вербовий М. В. Львів : Новий світ, 2000, 2019. 391 с
5. Боднарчук Т. Л. Історія економіки та економічної думки : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : Ковальчук О. В., 2021. 121 с.

Інформаційні ресурси в інтернет

1. Бібліотека імені В. Вернадського: www.nbuv.gov.ua
2. Державна служба статистики України: www.ukrstat.gov.ua
3. Законодавство України: www.rada.gov.ua
4. Інститут економіки і прогнозування НАН України: www.ief.org.ua
5. Кабінет Міністрів України: <http://www.kmu.gov.ua>.
6. Міжнародний центр перспективних досліджень: www.icps.kiev.ua
7. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України: www.me.gov.ua
8. Міністерство соціальної політики України: www.minpraci.gov.ua
9. Міністерство фінансів України: www.minfin.gov.ua
10. НБУ: www.bank.gov.ua
11. Торгово-промислова палата України: www.ucci.org.ua